

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/8/2021
Identifikačné číslo spisu: 3114215713
Dátum vydania rozhodnutia: 31.03.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Priecelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:3114215713.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Priecelovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcu: JUDr. Václav Jaroščiak, obchodné meno JUDr. Václav Jaroščiak R E A L I T A, s miestom podnikania M. Rázusa 1240/14, 010 01 Žilina, IČO: 10 955 500, právne zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Eckmann, s. r. o., so sídlom Mierové námestie 14, 911 01 Trenčín, IČO: 47 241 110, proti žalovanej: JUDr. Danica Birošová, so sídlom kancelárie Piaristická 46, 911 01 Trenčín, správkyni konkurznej podstaty úpadcu MIGAREAL, s.r.o. v konkurze, so sídlom Piaristická 46, 911 01 Trenčín, IČO: 31 636 292, právne zastúpenej A3 advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Partizánska 25, 911 01 Trenčín, IČO: 36 735 311, o určenie popretej pohľadávky, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 36Cbi/68/2014, na dovolanie žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16CoKR/7/2017-132 zo dňa 27. 02. 2018, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovanej o d m i e t a .

II. Žalobca m á n á r o k voči žalovanej na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín ako súd prvej inštancie (ďalej tiež ako „prvoinštančný súd“ alebo „okresný súd“), rozsudkom č. k. 36Cbi/68/2014-78 zo dňa 20. 01. 2017, v poradí prvým výrokom určil, že žalobca je veriteľom inej, vymáhateľnej pohľadávky v sume 1.949,07 eur, prihlásenej súhrnnou prihláškou nezabezpečených pohľadávok por. č. 01 zo dňa 25. 04. 2014 pod bodom 8, v konkurze vyhlásenom uznesením Okresného súdu Trenčín č. k. 28R/I/2013-832 zo dňa 12. 03. 2014 na majetok úpadcu MIGAREAL, s.r.o. v konkurze, Piaristická 46, Trenčín, IČO: 31 636 292, titulom neuhradenej odmeny za právne služby, vyfakturovanej faktúrou č. 12049. Druhým výrokom žalobu v časti o určenie, že žalobca je veriteľom inej vymáhateľnej pohľadávky v sume 26.750,49 eur, prihlásenej súhrnnou prihláškou nezabezpečených pohľadávok por. č. 01 zo dňa 25. 04. 2014 pod bodom 8, v konkurze vyhlásenom uznesením Okresného súdu Trenčín (ďalej len „OS Trenčín“) č. k. 28R/I/2013-832 zo dňa 12. 03. 2014 na majetok úpadcu MIGAREAL, s.r.o. v konkurze, Piaristická 46, Trenčín,

IČO: 31 636 292, titulom neuhradenej odmeny za právne služby, vyfakturovanej faktúrou č. 12049, zamietol. Napokon tretím výrokom priznal žalovanej náhradu 93 % trov konania a štvrtým výrokom priznal štátu náhradu 100 % trov konania.

2. Z odôvodnenia rozsudku prvonštančného súdu vyplýva, že dňa 01. 07. 2005 uzavrel žalobca s úpadcom (v tom čase podnikajúcim pod obchodným menom CISS City, s.r.o.), IČO: 31 636 292, mandátnu zmluvu č. 5051, predmetom ktorej bolo poskytovanie právnych služieb. Podľa čl. III bod I mandátnej zmluvy č. 5051 účastníci dohodli odmenu, ktorá patrí mandatárovi alternatívne: a/ pre prípad úspechu v konaní, ktorým bude buď mimosúdne vysporiadanie sporu dohodou účastníkov sporu alebo právoplatné rozhodnutie súdu o zamietnutí žaloby Obce Rudina, či iný výrok súdu, podľa ktorého sporné vlastnícke právo k nehnuteľnostiam bude mandantovi priznané. V takom prípade patrí mandatárovi zmluvná odmena určená dohodou účastníkov podľa § 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb vo výške 100.000,-- Sk v prípade mimosúdneho vysporiadania sporu účastníkmi sporu dohodou, 900.000,-- Sk v prípade právoplatného rozhodnutia súdu s výrokom o zamietnutí žaloby alebo iného výroku súdu, osvedčujúceho vlastnícke právo mandanta k nehnuteľnostiam, plus mandantovi súdom priznaná náhrada trov konania voči navrhovateľovi, znížená o súdne poplatky a cenu právnych služieb (úkonov) vykonaných Mgr. Golisom; b/ v ostatných prípadoch, ktorým môže byť rozhodnutie súdu, ktorým prizná súd vlastníctvo k nehnuteľnosti Obci Rudina alebo jednostranného odstúpenia mandanta od plnej moci pred rozhodnutím súdu vo veci samej na strane mandátára. V týchto prípadoch má mandatár nárok na odmenu vo výške podľa základnej sadzby tarifnej odmeny (podľa hodnoty sporu 8.215.380,-- Sk, t. j. 1 úkon á 29.250,-- Sk + tarif paušálnych nákladov na miestnu prepravu a miestne telekomunikačné služby, t. j. napr. pre r. 2005 vo výške 150,-- Sk/úkon). Podľa čl. III bod 4 mandátnej zmluvy č. 5051 mandatár má, okrem odmeny, právo na paušálnu náhradu nákladov spojených s právnym zastúpením v paušálnej výške 10.000,-- Sk, ktorá pokrýva cestovné náklady a za stratu času stráveného na ceste. Faktúrou č. 12049 zo dňa 15. 10. 2012, splatnou dňa 31. 10. 2012, vyfakturoval žalobca úpadcovi úkony právnej služby v spore Obec Rudina podľa mandátnej zmluvy č. 5051 podľa priloženého zoznamu a náklady podľa čl. II ods. 6 mandátnej zmluvy spolu v sume 25.611,29 eur.

3. Zo spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 6C/549/2000 súd prvej inštancie zistil, že žalobca ako advokát zastupoval v označenom konaní úpadcu ako odporcu, o určenie vlastníctva, na základe plnomocenstva od úpadcu zo dňa 25. 07. 2005, pričom odporca mal vo veci plný neúspech, keďže súd priznal vlastnícke právo navrhovateľovi.

4. Uznesením OS Trenčín č. k. 28R/I/2013-832 zo dňa 12. 03. 2014 bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu MIGAREAL, s.r.o. v konkurze, Piaristická 46, Trenčín, IČO: 31 636 292 a do funkcie správcu konkurznej podstaty bola ustanovená žalovaná. Žalobca si v konkurze prihlásil súhrnnou prihláškou nezabezpečených pohľadávok por. č. 01 zo dňa 25. 04. 2014 pod bodom 8 pohľadávku v sume 28.699,56 eur titulom faktúry č. 112049 (správne malo znieť „12049“ - pozn. dovolacieho súdu) s vyúčtovaním, z toho sumu 25.611,29 eur titulom istiny a sumu 3.088,27 eur titulom úrokov z omeškania. Listom zo dňa 05. 06. 2014, doručeným žalobcovi dňa 10. 06. 2014, oznámila žalovaná žalobcovi v zmysle § 32 ods. 6 zákona č. 7/2005 Z.z., o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov (v ďalšom texte len „ZKR“), že prihlásené pohľadávky žalobcu v celkovej výške 67.428,08 eur boli popreté čo do právneho dôvodu, vymáhateľnosti, výšky a poradia. Vo výpise zo zoznamu pohľadávok číslo pohľadávky 8/J-8 je uvedený dôvod popretia výšky, právneho dôvodu, vymáhateľnosti a poradia pohľadávky „Prihlášku podáva nesprávny subjekt JUDr. Jaroščiak, avšak nie ako advokát, teda nepreukázaný právny dôvod vzniku pohľadávky. Sú uplatnené vyúčtované zálohy, ktoré však svojou povahou nie sú voči úpadcovi pohľadávkou, ale záväzkom, a to až do riadneho vyúčtovania. Služby na faktúre boli pravdepodobne vyúčtované dvakrát. Existujú dôvodné pochybnosti o pravosti pohľadávky, prihláška je nepreskúmateľná. Z rovnakého dôvodu popretá aj vymáhateľnosť.“

5. Súd prvej inštancie rozsudok právne odôvodnil poukazom na § 32 ods. 1, 2, 5, 9, 15 ZKR, § 2 ods. 1, 2, § 8 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObchZ“), § 2, § 3 ods. 1 písm. d/ bod 3, § 5 ods. 1 zákona č. 455/1991 Zb., o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „živnostenský

zákon“), § 1 ods. 2, § 2 ods. 1, § 12 ods. 4 zákona č. 586/2003 Z. z., o advokácii v znení neskorších predpisov, § 1 ods. 2, § 2 ods. 1, 2, 3, § 9 ods. 1, § 15, § 16 ods. 1, 2, 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov a § 39 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Z mandátnej zmluvy č. 5051 mal súd za zrejmé, že strany sporu sa dohodli na poskytovaní právnych služieb, pričom súčasťou zmluvy je aj dohoda žalobcu ako advokáta s úpadcom ako klientom o spôsobe a výške odmeny v zmysle § 2 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Zmluvné strany sa dohodli na odmene advokáta pre prípad úspechu a pre prípad neúspechu úpadcu v predmetnej právnej veci (spor o určenie vlastníckeho práva medzi Obcou Rudina a úpadcom). V prípade úspechu v označenom spore si zmluvné strany dohodli odmenu v zmysle § 2 ods. 2 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Pre prípad neúspechu úpadcu v označenej veci si zmluvné strany dohodli odmenu vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny + náhrada paušálnych nákladov. S poukazom na § 2 ods. 2 písm. d/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z., a obsah čl. III bod I písm. b/ mandátnej zmluvy č. 5051 je takáto dohoda v rozpore s § 2 ods. 2 písm. d/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z., a pre rozpor so zákonom podľa § 39 OZ je neplatná. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca úkony právnej služby vyúčtované faktúrou č. 12049, vrátane sporného úkonu - rokovanie s protistranou v Banskej Bystrici dňa 07. 03. 2012 vykonal, v dôsledku čoho mu vznikol nárok na odmenu za poskytnuté právne služby. V konaní však nebola preukázaná platná dohoda advokáta s klientom o odmene advokáta, v dôsledku čoho by súd prvej inštancie použil na určenie výšky odmeny advokáta ustanovenia vyhlášky č. 655/2004 Z.z., o tarifnej odmene (§§ 9 až 14). S odkazom na znenie § 9 ods. 1 a § 10 ods. 2 citovanej vyhlášky súd prvej inštancie uviedol, že v čl. III bod I písm. b/ mandátnej zmluvy č. 5051 si zmluvné strany dohodli hodnotu sporu 8.215.380,-- Sk. V konaní však (aj s ohľadom na to, že predmetná pohľadávka bola popretá ako nepreskúmateľná) nebola preukázaná hodnota vecí, ktorých určenie vlastníctva bolo predmetom konania vedeného pod sp. zn. 6C/549/2000 a nie je zrejmé, na základe čoho bola ustálená hodnota sporu 8.215.380,-- Sk a čo predstavuje. Podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky predstavuje základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby jednu trinástinu výpočtového základu. Výpočtový základ pre rok 2005 bol v sume 498,17 eur, z čoho $1/13 = 38,32$ eur, pre rok 2006 v sume 543,75 eur, z čoho $1/13 = 41,82$ eur, pre rok 2007 v sume 591,58 eur, z čoho $1/13 = 45,50$ eur, pre rok 2008 v sume 632,18 eur, z čoho $1/13 = 48,62$ eur, pre rok 2009 v sume 695,41 eur, z čoho $1/13 = 53,49$ eur, pre rok 2010 v sume 721,40 eur, z čoho $1/13 = 55,49$ eur, pre rok 2011 v sume 741,-- eur, z čoho $1/13 = 57,--$ eur a pre rok 2012 v sume 781,-- eur, z čoho $1/3 = 58,69$ eur. Vzhľadom k týmto skutočnostiam predstavovala v zmysle § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., odmena žalobcu ako advokáta v spore sp. zn. 6C/549/2000 sumu 1.340,99 eur (bližšie podrobné vyčíslenie v bode 16. odôvodnenia prvoinštančného rozsudku). Za preukázaný považoval súd prvej inštancie aj nárok na zaplatenie paušálnej sumy 398,33 eur s DPH uplatnený žalobcom podľa čl. III bod 4 mandátnej zmluvy č. 5051, preto v súlade s § 15 a § 16 ods. 1, 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., žalobe vyhovel. Podľa § 369 ods. 1 ObchZ súd prvej inštancie priznal žalobcovi z dôvodu omeškania žalovanej so zaplatením odmeny v sume 1.340,99 eur nárok na zaplatenie úrokov z omeškania 8,75 % zo sumy 1.739,32 eur od 01. 11. 2012 do 19. 03. 2014 (503 dní) v sume 209,75 eur. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie výrokom I. určil, že žalobca je veriteľom inej, vymáhateľnej pohľadávky v sume 1.949,07 eur (1.340,99 eur + 398,33 eur + 209,75 eur), prihlásenej súhrnnou prihláškou nezabezpečených pohľadávok por. č. 01 zo dňa 25. 04. 2014 pod bodom 8, v konkurze vyhlásenom uznesením OS Trenčín č. k. 28R/1/2013-832 zo dňa 12. 03. 2014 na majetok úpadcu MIGAREAL, s.r.o. v konkurze, Piaristická 46, Trenčín, IČO: 31 636 292, titulom neuhradenej odmeny za právne služby, vyfakturovanej faktúrou č. 12049. Výrokom II. v časti o určenie, že žalobca je veriteľom inej vymáhateľnej pohľadávky v sume 26.750,49 eur, prihlásenej súhrnnou prihláškou nezabezpečených pohľadávok por. č. 01 zo dňa 25. 04. 2014 pod bodom 8, v konkurze vyhlásenom uznesením OS Trenčín č. k. 28R/1/2013-832 zo dňa 12. 03. 2014 na majetok úpadcu MIGAREAL, s.r.o. v konkurze, IČO: 31 636 292, titulom neuhradenej odmeny za právne služby, vyfakturovanej faktúrou č. 12049, žalobu zamietol ako dôvodne popretú, keďže žalobca v tejto časti žalovanú pohľadávku nepreukázal.

6. Žalovanú pohľadávku vyfakturoval úpadcovi faktúrou č. 12049 dodávateľ označený ako JUDr. Václav Jaroščiak - REALITA, M. Rázusa 14, Žilina, IČO: 10 955 500. Plnomocenstvo na zastupovanie v konaní vedenom Okresným súdom Čadca pod sp. zn. 6C549/2000 bolo úpadcom udelené JUDr. Václavovi Jaroščiakovi, advokátovi, M. Rázusa 14, Žilina. Mandátna zmluva č. 5051 bola uzavretá

medzi úpadcom a JUDr. Václavom Jaroščiakom, advokátom, M. Rázusa 16, Žilina, IČO: 10 955 500. Súhrnnú prihlášku nezabezpečených pohľadávok por. č. 01 zo dňa 25. 04. 2014 podal veriteľ JUDr. Václav Jaroščiak - REALITA, M. Rázusa 14, Žilina, IČO: IO 955 500. Podľa názoru súdu prvej inštancie je z uvedeného zrejme, že v mandátnej zmluve, plnomocenstve, faktúre i v súhrnnej prihláške nezabezpečených pohľadávok, vystupoval na strane dodávateľa vždy ten istý právny subjekt - fyzická osoba JUDr. Václav Jaroščiak. Vzhľadom k tomu považoval súd prvej inštancie námietku žalovanej, spočívajúcu v tvrdení, že predmetnú prihlášku podal nesprávny subjekt JUDr. Jaroščiak, avšak nie ako advokát, za nedôvodnú, keďže prihlášku podal právny subjekt JUDr. Václav Jaroščiak ako fyzická osoba - podnikateľ. Zo živnostenského registra mal súd za preukázané, že JUDr. Václav Jaroščiak podniká na základe živnostenského oprávnenia v zmysle zákona o živnostenskom podnikaní pod obchodným menom JUDr. Václav Jaroščiak REALITA. Zároveň vykonáva advokáciu, pričom ako advokát je podľa § 12 ods. 4 zákona č. 586/2003 Z. z., o advokácii v znení neskorších predpisov pri poskytovaní právnych služieb povinný používať profesijné označenie advokát. JUDr. Václav Jaroščiak je teda podnikateľom v rámci obchodných záväzkových vzťahov v zmysle § 2 ods. 2 písm. b/, c/ ObchZ, pričom je jednou účtovnou jednotkou v zmysle § 1 ods. 1 písm. a/ bod 3, ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z., o účtovníctve

v znení neskorších predpisov. Žalovaná pohľadávka tak patrí do podniku podnikateľa

JUDr. Václava Jaroščiaka ako fyzickej osoby v zmysle § 5 ObchZ bez ohľadu na to, že na žalovanej faktúre JUDr. Václav Jaroščiak nepoužil profesijné označenie advokát. Nesplnenie tejto povinnosti žalobcu nie je sankcionované zánikom žalovanej pohľadávky, ani stratou legitímácie žalobcu na jej uplatnenie.

7. Súd prvej inštancie konštatoval, že v konaní nebol preukázaný rozpor dohody o odmene advokáta, obsiahnutej v čl. III bod 1 mandátnej zmluvy č. 5051, s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 OZ. Žalovaná v konaní tvrdila, že zmluvná odmena advokáta pre prípad neúspechu v spore vedenom pod sp. zn. 6C/549/2000 prevyšovala zmluvnú odmenu dohodnutú pre prípad úspechu v konaní. Toto tvrdenie žalovanej v konaní preukázané nebolo ani konečným vyúčtovaním trov konania. V konaní nebola preukázaná neplatnosť mandátnej zmluvy č. 5051 pre jej rozpor s dobrými mravmi ani dohoda zmluvných strán o podielovej odmene, keďže pre prípad úspechu vo veci bola odmena dohodnutá v zmysle § 2 ods. 2 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Súd prvej inštancie mal ďalej za to, že žalovaná pohľadávka bola žalovanou popretá postupom v súlade s § 32 ods. 5 ZKR, keďže z výpisu žalovanej pohľadávky zo zoznamu pohľadávok je zrejme, že popretie výšky, právneho dôvodu vzniku žalovanej pohľadávky a jej vymáhateľnosti bolo zdôvodnené a tiež oznámené žalobcovi, preto je popretie v zmysle § 32 ods. 5 ZKR účinné. Žaloba o určenie popretej pohľadávky bola v zmysle § 32 ods. 9 ZKR podaná na súde včas dňa 08. 07. 2014, keďže oznámenie o popretí žalovanej pohľadávky bolo žalobcovi doručené dňa 10. 06. 2014.

8. Súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie výsluchom svedka K.. N. Q. z dôvodu, že tento dôkaz nepovažoval za spôsobilý prívodiť iný výsledok konania, pretože v konaní bol preukázaný výkon vyfakturovaných úkonov.

9. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) v spojení s § 262 ods. 2 C. s. p. Žalovaná mala vo veci 93 % úspech, preto jej súd prvej inštancie priznal náhradu 93 % trov konania. Zároveň súd zaviazal žalobcu na náhradu trov štátu titulom svedočného.

10. Na odvolanie žalobcu proti výrokom II. a III. rozsudku prvoinštančného súdu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ C. s. p., súčasne odvolanie žalovanej proti výrokom I. a III. rozsudku prvoinštančného súdu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ C. s. p., Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, rozsudkom č. k. 16CoKR/7/2017-132 zo dňa 27. 02. 2018, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C. s. p., potvrdil, vo výroku II. zmenil podľa § 388 C. s. p. tak, že určil, že žalobca je veriteľom inej vymáhateľnej pohľadávky v sume 26.750,49 eur, prihlásenej súhrnnou prihláškou nezabezpečených pohľadávok poradové číslo 01 zo dňa 25. 04. 2014 pod bodom 8, v konkurze vyhlásenom uznesením OS Trenčín č. k. 28R/1/2013-832 zo

dňa 12. 03. 2014 na majetok úpadcu MIGAREAL, s.r.o. v konkurze, IČO: 31 636 292, titulom neuhradenej odmeny za právne služby, vyfakturovanej faktúrou č. 12049. Rovnako zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. tak, že žalobcovi priznal proti žalovanej nárok na náhradu 100 % trov konania. Odvolací súd napokon priznal žalobcovi proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % (výrok IV.).

11. V súlade s § 387 ods. 3 C. s. p., sa odvolací súd vysporiadal s podstatnými tvrdeniami žalovanej proti výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie, za ktoré podľa obsahu jej odvolania považoval tvrdenie o nepreskúmateľnosti prihlášky v označení veriteľa podávajúceho prihlášku pohľadávky (súhrnná prihláška) do konkurzu vyhláseného na majetok úpadcu MIGAREAL, s.r.o., v ktorom bola za správkyňu majetku ustanovená žalovaná, v spojení s tvrdením, že názov veriteľa uvedený v prihláške pohľadávky musí korešpondovať s právnym dôvodom vzniku pohľadávky a musí byť medzi nimi príčinná súvislosť. Rovnako preskúmal tvrdenie, že ak prihláška pohľadávky obsahuje nesprávny názov veriteľa, tak prihláška neobsahuje názov veriteľa vôbec a na túto prihlášku sa neprihliada.

12. Posúdením týchto odvolacích tvrdení dospel odvolací súd k záveru, že tieto nie sú dôvodné. Odvolací súd odkázal na svoje skoršie rozhodnutia, v ktorých riešil otázku správnosti názvu veriteľa - žalobcu uvedeného v súhrnnej prihláške pohľadávky JUDr. Václav Jaroščiak - REALITA, konkrétne rozhodnutia zo dňa 20. 12. 2017 č. k. 8CoKR/3/2016-67 a č. k. 8CoKR/4/2016-118, ďalej rozhodnutie zo dňa 10. 05. 2017 č. k. 16CoKR/16/2016-103 a rozhodnutie zo dňa 11. 07. 2017 č. k. 16CoKR/20/2016-123, v ktorých vyslovil právny názor, od ktorého nemal dôvod sa odkloniť. Uviedol, že žalovaná sa v konaní pred súdom prvej inštancie a rovnako aj v odvolacom konaní, bránila obsahovo totožnými tvrdeniami ako v označených konaniach. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. ktorým určil, že žalobca je veriteľom inej vymáhateľnej pohľadávky v sume 1. 949,07 eur, prihlásenej súhrnnou prihláškou nezabezpečených pohľadávok poradové číslo 01 zo dňa

25. 04. 2014 pod bodom 8, v konkurze vyhlásenom uznesením OS Trenčín č. k. 28R/1/2013-832 zo dňa 12. 03. 2014 na majetok úpadcu MIGAREAL, s.r.o. v konkurze, IČO: 31 636 292, titulom neuhradenej odmeny za právne služby, vyfakturovanej faktúrou č. 12049, je vecne správny, i keď čiastočne z iných dôvodov totožných s tými, na základe ktorých odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. zmenil tak, že žalobe vyhovel aj v časti o určenie, že žalobca je veriteľom inej vymáhateľnej pohľadávky v sume 26.750,49 eur.

13. Ako čiastočne opodstatnené vyhodnotil odvolací súd odvolacie námietky žalobcu týkajúce sa skutkového stavu a právneho posúdenia uplatneného nároku. Odvolací súd zopakoval dokazovanie v potrebnom rozsahu a na odvolacom pojednávaní dňa 27. 02. 2018 za účasti žalobcu a právneho zástupcu žalovanej oboznámil obsah nasledujúcich listinných dôkazov: súhrnnej prihlášky nezabezpečených pohľadávok zo dňa 25. 04. 2014

(č. l. 5 - 6), faktúry č. 12049 zo dňa 15. 10. 2012 (č. l. 8), mandátnej zmluvy zo dňa 01. 07. 2005 (č. l. 9), osvedčenia žalobcu o registrácii pre DPH (č. l. 10), popretia pohľadávky žalovanou zo dňa 30. 05. 2014 (č. l. 11 - 12), uznesenia OS Trenčín č. k. 28R/1/2013-832

zo dňa 12. 03. 2014 o vyhlásení konkurzu na majetok dlžníka MIGAREAL, s.r.o.

v reštrukturalizácii, IČO: 31 636 292 (č. l. 20 - 22) a výpočtu úkonov právneho zastúpenia (č. l. 30).

14. Z listín, ktorými odvolací súd zopakoval dokazovanie, ustálil totožné skutkové zistenia ako ich zistil a uviedol súd prvej inštancie v odsekoch 4. až 6., 8. až 10. odôvodnenia svojho rozsudku. Uviedol, že skutkové zistenia preukázané zoznamom pohľadávky č. 8/J-8 tak, ako ich uviedol súd prvej inštancie v odseku 11. odôvodnenia rozsudku, nezodpovedajú obsahu tejto listiny. Odvolací súd mal z tejto listiny preukázané, že dôvodom popretia právneho dôvodu pohľadávky, výšky, vymáhateľnosti a poradia bolo nasledovné: „Prihlášku podáva nesprávny subjekt JUDr. Jaroščiak, avšak nie ako advokát, teda nepreukázaný právny dôvod vzniku pohľadávky. Služby na faktúre boli pravdepodobne vyúčtované dvakrát. Existujú dôvodné pochybnosti o pravosti pohľadávky, prihláška je nepreskúmateľná. K prihláške nie je priložený zoznam úkonov, na ktorý odkazuje faktúra 12049, nie je možné preskúmať,

aké úkony a v akej výške sú predmetom fakturácie. Z rovnakého dôvodu popretá aj vymáhateľnosť“. Súd prvej inštancie z obsahu tohto zoznamu nesprávne zistil, že sú uplatnené vyúčtované zálohy. Zálohy, ak aj boli poskytnuté, neboli predmetom prihlásenia, popretia a v konečnom dôsledku ani predmetom konania.

15. Odvolací súd, zhodne s názorom súdu prvej inštancie uviedol, že žalovaná ako správkyňa majetku úpadcu zdôvodnila popretie pohľadávky prihlásenej žalobcom súhrnnou prihláškou zo dňa 25. 04. 2014 pod č. 8 v súlade s § 32 ods. 5 ZKR. Citované zákonné ustanovenie, okrem výslovného určenia sumy, ktorá sa popiera, uvedenia poradia, ktoré sa uznáva a rozsahu popretia zabezpečovacieho práva, neurčuje vecný rozsah zdôvodnenia popretia popierajúcou osobou (§ 32 ods. 2 ZKR). Zákonné ustanovenie predpokladá taký obsah a vecný rozsah zdôvodnenia popretia, ktorý zodpovedá konaniu s odbornou starostlivosťou, najmä pre prípad zodpovednosti za škodu veriteľovi, ak bola popretá pohľadávka čo i len čiastočne zistená súdom. Z obsahu popretia vyjadreného žalovanou v zozname pohľadávky odvolací súd ustálil, že žalovaná poprela pohľadávku čo do právneho dôvodu, výšky, vymáhateľnosti a poradia z dôvodu, že prihlášku nepodal žalobca ako advokát a z dôvodu nepriloženia zoznamu úkonov, na ktorý odkazuje faktúra č. 12049. Tieto dôvody založili na strane žalovanej pochybnosti o pravosti pohľadávky so záverom o nepreskúmateľnosti prihlášky. K popretiu prihlásenej pohľadávky v časti, v ktorej žalovaná uviedla, že služby na faktúre boli pravdepodobne vyúčtované dvakrát, odvolací súd uviedol, že táto časť popretia je bez uvedenia konkrétnych údajov o opakovanom účtovaní tých istých právnych služieb poskytnutých úpadcovi, nepreskúmateľná a spornosť tohto popretia žalovaná nepreukázala v konaní pred súdom prvej inštancie ani v odvolacom konaní.

16. Odvolací súd však na rozdiel od súdu prvej inštancie, z jednotlivých skutkových zistení ustálil čiastočne iný skutkový stav veci v rozsahu vykonaného dokazovania, z ktorého následne vyvodil iný právny záver pri aplikácii zákonných ustanovení citovaných v rozsudku súdom prvej inštancie. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie

na vec aplikoval síce správne ustanovenia, ktoré ale nesprávne vyložil, keď konštatoval, že žalobca nepreukázal hodnotu nehnuteľných vecí, ktorých určenie vlastníckeho práva bolo predmetom konania vedeného na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 60549/2000, pričom je nesporné, že žalobca ako advokát zastupoval v tomto konaní úpadcu na základe uzavretej mandátnej zmluvy č. 5051 zo dňa 01. 07. 2005 a udelenej plnej moci zo dňa 25. 07. 2005.

17. Odvolací súd uviedol, že označenie žalobcu ako veriteľa v súhrnnej prihláške nezakladá nepreukázateľnosť právneho dôvodu vzniku pohľadávky. Žalobca - veriteľ je advokátom, ktorý poskytol úpadcovi v súdnom konaní (v ktorom mal úpadca postavenie odporcu/žalovaného) právne služby, za poskytnutie ktorých vznikol žalobcovi nárok

na odmenu. Mandátnu zmluvu č. 5051 zo dňa 01. 07. 2005 uzavreli mandatár JUDr. Václav Jaroščiak, advokát a mandant - úpadca, ktorý mal v čase jej uzavretia obchodné meno RECYKLING, s.r.o., IČO: 31 636 292, konajúci konateľom Ing. Milanom Cibulkom, podľa § 566 a nasl. ObchZ. I napriek odvolacej argumentácii žalobcu o dispozitívnosti právnych noriem upravujúcich mandátnu zmluvu v § 566 a nasl. ObchZ a o nižšej právnej sile právnych noriem obsiahnutých vo vyhláške č. 655/2004 Z. z., prijatej v rámci splnomocňovacieho ustanovenia § 83 zákona č. 583/2003 Z. z. o advokácii, bol odvolací súd toho názoru, že limity výšky odmeny za poskytované právne služby, či už zákonné alebo zmluvné, sú stanovené a určené vyhláškou č. 655/2004 Z. z., čo nepochybne vyplýva z § 1 ods. 2 tejto vyhlášky a z § 1 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z., o advokácii. Postavenie žalobcu ako advokáta zapísaného v zozname advokátov zodpovedá účelu a predmetu uzavretia mandátnej zmluvy a obsah vzájomných práv a povinností zodpovedá výkonu advokácie podľa zákona o advokácii. Túto odvoláciu argumentáciu žalobcu považoval odvolací súd za nenáležitú. Zhodne s názorom prvoinštančného súdu uviedol, že vyhláška č. 655/2004 Z. z., ako vykonávací predpis k zákonu o advokácii, upravuje v § 2 ods. 1, 2, 3 spôsob a výšku zmluvnej odmeny, ktorá sa určuje jednak ako hodinová odmena, paušálna odmena, podielová odmena alebo ako tarifná odmena dohodnutá inak ako základnou sadzbou tarifnej odmeny (§ 2 ods. 2 písm. a/, b/, c/, d/) a jednak ako ich kombinácia, pričom táto výška nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi. Zároveň tento právny predpis stanovuje, že v prípade, ak nedôjde k dohode, na určenie výšky odmeny advokáta sa použijú ustanovenia tejto vyhlášky o tarifnej odmene podľa § 9 až §

14. Súd prvej inštancie pri právnom posúdení čl. III. mandátnej zmluvy č. 5051, v ktorom žalobca a úpadca dohodli odmenu za zastupovanie úpadcu v konkrétnom spore, za aplikácie ním citovaných právnych noriem, správne právne uzavrel, že zmluvná odmena podľa čl. III. bod 1 písm. b/ aj pre prípad neúspechu v spore vo výške podľa základnej sadzby tarifnej odmeny nie je v súlade s § 2 ods. 2 písm. d/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z., a v tejto časti dohodnutá odmena odporuje zákonu, pretože práve pre tento prípad zákon umožňoval zmluvnú odmenu ako tarifnú odmenu, ktorá však musí byť dohodnutá inak ako základná sadzba tarifnej odmeny. Podľa odvolacieho súdu preto správne súd prvej inštancie vyslovil v tejto časti zmluvnej odmeny jej neplatnosť podľa § 39 OZ, ku ktorej prihliadol z úradnej povinnosti. Odvolací súd ani v odvolacom konaní nezistil dôvody na iné právne posúdenie absolútnej neplatnosti zmluvnej odmeny pre prípad neúspechu úpadcu, ktorého právne zastupoval vo vyššie uvedenom súdnom konaní žalobca.

18. Odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie, zastal názor, že z dôvodu absolútnej neplatnosti zmluvnej odmeny pre prípad neúspechu v súdnom konaní (účinky ex tunc), patrí žalobcovi za právne zastupovanie úpadcu, teda poskytovanie konkrétnych právnych služieb, ktorých vecný rozsah bol v konaní pred súdom prvej inštancie dostatočne a riadne preukázaný, odmena podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Žalovaná vykonanie konkrétnych právnych úkonov žalobcu pri zastupovaní úpadcu nenamietala a tieto v rámci procesnej obrany nepoprela. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie z vykonaného dokazovania ustálil, že tarifná hodnota nehnuteľných vecí, ktoré boli predmetom žaloby o určenie vlastníckeho práva v konaní pred Okresným súdom Čadca sp. zn. 6C549/2000, na základe ktorej sa stanoví základná sadzba tarifnej odmeny, bola medzi žalobcom a úpadcom dohodnutá vo výške 8.215.380,-- Sk. Na túto dohodnutú hodnotu nehnuteľných vecí pre účely zmluvnej odmeny nemá vplyv skutočnosť, že zmluvnú odmenu podľa čl. III. bod I písm. b/ mandátnej zmluvy posúdil odvolací súd ako neplatný právny úkon, keďže vyslovená neplatnosť sa týka tarifnej odmeny a nie hodnoty nehnuteľných vecí. Predloženým listinným dôkazom, a to mandátnou zmluvou č. 5051 zo dňa 01. 07. 2005, ktorú žalobca priložil k súhrnnej prihláške pohľadávky pod č. 8, mal odvolací súd preukázanú dohodu žalobcu a úpadcu o hodnote nehnuteľných vecí, ktorá predstavuje skutkový a právny základ určenia výšky odmeny žalobcu podľa § 9 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., ako základnej sadzby tarifnej odmeny vo výške 29.250,-- Sk, t. j. 970,92 eur za jeden úkon právnej služby. Žalobca preukázal podľa § 9 ods. 1 a § 10 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., nárok na odmenu vo výške 25.212,96 eur s DPH (25.611,29 eur - 398,33 eur) vyúčtovanej faktúrou č. 12049 so splatnosťou dňa 31. 10. 2012 za právne služby, prílohou ktorej bol zoznam vykonaných úkonov právnej služby. Zo súhrnnej prihlášky pohľadávky pod č. 8 mal odvolací súd za zrejmé, že prílohou prihlášky v tejto časti bola faktúra s vyúčtovaním a mandátna zmluva. Z tarifnej hodnoty nehnuteľných vecí vo výške 8.215.380 Sk, t. j. 272.700,66 eur, predstavuje základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby sumu 29.250,-- Sk, t. j. 970,92 eur.

19. Odvolací súd ďalej uviedol, že žalovaná v konaní nepreukázala dôvodné pochybnosti o vyúčtovaní právnych služieb žalobcom dvakrát, ani pochybnosti o pravosti pohľadávky, pre ktoré poprela prihlásenú pohľadávku žalobcu do konkurzu. Právny dôvod, výška, vymáhateľnosť a poradie pohľadávky prihlásenej do konkurzu boli preukázané listinnými dôkazmi, proti ktorým sa žalovaná procesne nebránila a ich obsah nenamietala. Odvolací súd v súlade s čl. 2 základných princípov C. s. p., rešpektujúc právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež len „Najvyšší súd SR“ alebo „NS SR“) v uznesení sp. zn. 3Obdo/70/2016 zo dňa 30. januára 2017, publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a súdov Slovenskej republiky 7/2017 pod č. 63, vykonal preskúmanie pohľadávky z dôvodov uvedených v popretí v rámci odvolacích dôvodov uplatnených v odvolaniach žalobcu a žalovanej.

20. Odvolací súd za podstatné považoval nasledujúce odvolacie tvrdenia žalobcu: 1/ tvrdenie o absolútnej neplatnosti mandátnej zmluvy č. 5051 ako právneho úkonu podľa § 39 OZ pre rozpor so zákonom (v rozsahu jeho odporovania zákonu obsahom a účelom), 2/ tvrdenie, že po ustálení neplatnosti dojednania zmluvnej odmeny podľa základnej sadzby tarifnej odmeny súd prvej inštancie konštatoval, že žalobcovi patrí za zastupovanie odmena podľa základnej sadzby tarifnej odmeny podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004

Z. z., pričom výšku vyúčtovanej odmeny za jeden úkon právnej služby žalovaná v popretí a v konaní nenamietala, táto nebola sporná, 3/ tvrdenie, že vzhľadom na obsah popretia uvedený žalovanou v zozname pohľadávok (nepreskúmateľnosť prihlášky, nie pohľadávky) a zmluvnú voľnosť v obchodných záväzkových vzťahoch, považuje žalobca skutkový záver súdu prvej inštancie o nepreukázaní hodnoty nehnuteľných vecí v spore pred Okresným súdom Čadca sp. zn. 6C/549/2000 z dôvodu, že nie je zrejmé, na základe čoho bola ustálená ich hodnota 8.215.380,-- Sk a súd prvej inštancie z tohto dôvodu nemohol vychádzať pri určení základnej sadzby tarifnej odmeny z § 9 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., za nesprávny. S poukazom na nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 119/2012-24 zo dňa 16. 05. 2012 a č. k. II. ÚS 583/2013-31 zo dňa 11. 12. 2014, považuje žalobca skutočnosť, na základe čoho bola ustálená hodnota sporu 8.215.380,-- Sk, za právne nevýznamnú, podmienky pre aplikáciu § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z., neboli vo veci splnené, 4/ tvrdenie, že ak by z popretia vyplývalo, že za poskytnutie právnych služieb bolo účtované viac, tak táto skutočnosť mala byť v konkurze predmetom odporovateľnosti právneho úkonu bez primeraného protiplnenia (§ 58 ZKR), žalovaná dohodu o výške odmeny ako platný právny úkon neodporovala, 5/ tvrdenie, že súd prvej inštancie neoznačil ako spornú výšku vyúčtovanej odmeny za jeden úkon právnej služby, pričom na každom pojednávaní uviedol skutočnosti, ktoré boli medzi stranami sporu sporné. V tomto smere považuje žalobca rozhodnutie súdu prvej inštancie za prekvapivé.

21. S odvolacími tvrdeniami žalobcu 1/ až 3/ sa odvolací súd vysporiadal v bodoch 30. až 39. odôvodnenia svojho rozsudku, v ktorých ich vyhodnotil za dôvodné. Ako nedôvodné odvolací súd posúdil odvolacie tvrdenia žalobcu 4/ a 5/. K tvrdeniu žalobcu 4/ odvolací súd uviedol, že toto predstavuje určitú úvahu žalobcu, ktorej posúdenie a hodnotenie v danom spore nebolo jeho predmetom. Žalovaná poprela prihlásenú pohľadávku postupom podľa § 32 ods. 1, 2, 3 písm. a/, ods. 5, 6 ZKR. Účinky tohto popretia možno namietat iba postupom podľa § 32 ods. 9 ZKR. Pre odporovanie právnomu úkonu postupom podľa § 57 a nasl. ZKR za danej skutkovej situácie nie sú splnené zákonné podmienky. Odvolací súd sa rovnako nestotožnil s odvolacím tvrdením žalobcu pod č. 5/. Poukázal na zápisnicu o pojednávaní na súde prvej inštancie dňa 11. 01. 2017, z ktorej vyplýva, že prvoinštančný súd podľa § 181 ods. 2 C. s. p. určil, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré považuje za nesporné a uviedol predbežné právne posúdenie veci. V rámci tohto postupu súd prvej inštancie zotrval na predbežnom skutkovom a právnom posúdení veci, ktoré uviedol na pojednávaní dňa 04. 11. 2015. Na základe námietok žalovanej považoval za spornú otázku platnosti dohody o zmluvnej odmene obsiahnutej v mandátnej zmluve č. 5051, jednotlivé úkony vyfakturované žalobcom faktúrou č. 12049 podľa písomného vyúčtovania úkonov z č. 1. 30 spisu a vyfakturované náklady podľa čl. II. ods. 6, nakoľko mandátna zmluva č. 5051 takýto článok neobsahuje. V rozsahu takto určených sporných skutkových tvrdení strán sporu, najmä spornosti otázky platnosti dohody o zmluvnej odmene podľa mandátnej zmluvy č. 5051, je z hľadiska tejto spornosti označená aj výška vyúčtovanej odmeny za jeden úkon právnej služby. Odvolací súd zdôraznil, že obligatórne určenie nesporných a sporných skutkových tvrdení a vymedzenie predmetu dokazovania má význam nielen pre ďalší procesný postup strán v kontradiktórnom sporovom konaní, ale kladie aj väčší dôraz na zodpovednosť strany sporu za jej vlastnú procesnú aktivitu s tým, že spornosť skutkových tvrdení vyhodnocuje súd na základe vykonaných dôkazov.

22. Odvolací súd podľa § 369 ods. 1 ObchZ v znení účinnom do 31. 01. 2013 rozhodol o uplatnenom nároku na zaplatenie úrokov z omeškania z istiny vo výške 23.871,97 eur, ktorá predstavuje odmenu žalobcu za právne služby a dohodnuté paušálne náklady v sume 25.611,29 eur, od ktorej sa odpočíta odmena v sume 1.340,99 eur a dohodnuté paušálne náklady v sume 398,33 eur, spolu v sume 1.739,32 eur, priznané žalobcovi výrokom I. rozsudku súdu prvej inštancie, za obdobie od 01. 11. 2012 do 19. 03. 2014 (503 dní omeškania) vo výške 8,75 % ročne. V súhrnnej prihláške pohľadávky pod č. 8 žalobca prihlásil do konkurzu úrok z omeškania vyčíslený sumou 3.088,27 eur. Po odpočítaní úroku z omeškania v sume 209,75 eur priznaného výrokom I. rozsudku súdu prvej inštancie, predstavuje úrok z omeškania sumu 2.878,52 eur.

23. Keďže žalobca ako strana sporu bol v konaní pred súdom prvej inštancie úspešný, odvolací súd podľa § 396 ods. 2 C. s. p., zmenil výrok III. prvoinštančného rozsudku tak, že úspešnému žalobcovi

priznal proti žalovanej nárok na náhradu 100 % trov konania na súde prvej inštancie.

24. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa

§ 396 ods. 1 C. s. p., v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p., a úspešnému žalobcovi priznal tento nárok proti žalovanej v rozsahu 100 %.

25. Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 19. 04. 2018.

26. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaná (č. l. 151 - 155), dôvodiac prípustnosťou dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.

27. Podľa názoru žalovanej, súdy v predmetnej právnej veci konali v rozpore s ust. § 32 ods. 15 veta druhá ZKR, účinného v čase podania žaloby, podľa ktorého sa popretý veriteľ v žalobe môže domáhať najviac toho, čo uviedol v prihláške. Tvrdí, že konajúce súdy v rozpore s uvedeným rozhodli v incidenčnom konaní nad rámec zákonných limitov určených pre tento druh špeciálneho sporu tým, že prisúdili žalobcovi právo z iného právneho dôvodu, než uviedol v prihláške aj v žalobe samej. Žalovaná poukázala na to, že žalobca ako spoločnú prílohu pre všetky súhrnne prihlasované pohľadávky uviedol mandátnu zmluvu č. 1107

zo dňa 10. 09. 2011, ktorú v závere svojej prihlášky výslovne označil ako spoločnú prílohu pre všetky prihlásené pohľadávky. K tomu však osobitne ako na ďalšiu prílohu k prihlásenej pohľadávke č. 8/J-8 vo výške 28.699,56 eur, poukázal aj na mandátnu zmluvu č. 5051 zo dňa 01. 07. 2005. Žalovaná tvrdí, že súdy v incidenčnom konaní nesprávne vychádzali

z predpokladu, že právnym dôvodom je iba jedna mandátna zmluva č. 5051, hoci k popretej pohľadávke boli priložené dve zmluvy. Tieto zmluvy sa ako právne dôvody vylučovali, ale súdy to vôbec nepostrehli a ani nijako do svojich rozhodnutí nepočali. Podľa žalovanej zrejme vychádzali iba zo znenia žaloby, ku ktorej žalobca priložil iba mandátnu zmluvu

č. 5051, ku ktorej však už naopak nepriložil spoločnú prílohu pre všetky súhrnne prihlasované pohľadávky, a to druhú mandátnu zmluvu č. 1107 zo dňa 10. 09. 2011. Toto mohlo podľa žalovanej viesť súdy k záveru, že skúmali a vyhodnocovali iba jeden právny dôvod, ktorý bol uvedený k žalobe. Súdy sa podľa žalovanej sústredili na jednu z mandátnych zmlúv, priloženú k žalobe, najmä však na úplne nadbytočnú činnosť, keď určovali pravosť pohľadávky z neprihláseného právneho dôvodu, dokonca ani žalobou neuplatneného. Uvádza, že ako osoba s povinnosťou konať s odbornou starostlivosťou, keďže mala dôvodnú pochybnosť o pravosti pohľadávky, mala povinnosť pohľadávku poprieť. Jej pochybnosť o možnom dvojitom plnení tkvela jednak v uplícite mandátnych zmlúv, nesprávnosti označenia veriteľa a nedostatku ostatných listín. Poukazujúc na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/70/2016, žalovaná nesprávny postup súdov vzhliada v tom, že ak obidva súdy zistili, že prihlasovaný právny dôvod (mandátna zmluva resp. jedna z priložených) je v rozhodnej časti neplatný, tak nebol dôvod, aby sa zaoberali predmetnou vecou, pretože už konali nad rámec prihlášky a žaloby. Vyriešením prejudiciálnej otázky a zistením neplatnosti prihláseného právneho dôvodu, mala rozhodovacia činnosť súdov vo veci skončiť. Súdy, súhlasne so žalovanou, dospeli k zhodnému záveru, že žalobcom prihlásený a uplatnený právny dôvod právne neobstál, a tak žalovaná správkyňa tento prihlásený a zároveň neobhájenny právny dôvod správne poprela. Keďže v predmetnom prípade nastala zhoda správkyne aj oboch konajúcich súdov, správkyňou vykonané popretie pohľadávky sa malo u súdov prejavíť vo forme zamietnutia žaloby. Ďalšie pokračovanie súdov v konaní, v podobe zisťovania eventuálneho resp. alternatívneho právneho dôvodu, oproti prihlásenému a sčasti neplatnému právnemu dôvodu, bolo nad rámec rozhodovacej činnosti. Žalobca iný právny dôvod vzniku pohľadávky ako mandátnu zmluvu (v podstate dve) do prihlášky neuviedol, preto sa nemohol domáhať určenia iného právneho dôvodu ako toho, ktorý uviedol v prihláške. Napokon, ako uviedla žalovaná, on sa iného právneho dôvodu ani nedomáhal, ten mu však nesprávne priznali súdy. Pokiaľ teda žalobca pohľadávku vzniknutú zo zákona neprihlasoval, tak mu ju súd už nemôže v incidenčnom konaní pririeknuť, a to ani ako alternatívu k pôvodne prihlásenej, ale neplatne dojednanej odmene zo zmluvy. Ak teda súd prvej inštancie čiastočne relatívne nepatrnú časť priznal, a tiež odvolací súd v celosti priznal právny dôvod iný ako bol uvedený v prihláške, potom súdy postupovali nezákonne, keďže sami alternovali žalobu aj prihlášku. Súdy podľa žalovanej nesprávne priznali určenie pravosti právneho dôvodu v incidenčnom

konaní, ktorý nebol v prihláške uvedený. Hoci v prípade nedohodnutia zmluvnej odmeny, resp. pri jej neplatnosti, by žalobcovi patrila tarifná odmena zo zákona, toto by mohlo platiť len mimo incidenčného konania.

28. Žalovaná tvrdí, že situácia, kedy súdy v incidenčnom konaní museli prihliadnuť na absolútnu neplatnosť prihláseného právneho dôvodu, kedy však následne zistili popretú pohľadávku z iného, iba nimi atrahovaného právneho dôvodu, nebola doposiaľ predmetom judikovania dovolacieho súdu. Vzhľadom na uvedené navrhuje, aby dovolací súd vyriešil otázku „Či je namieste, aby sa vyriešilo, či incidenčné súdy po povinnej akceptácii absolútnej neplatnosti právneho dôvodu (zmluvy), majú ešte ďalej v konaní zisťovať, či neprichádza do úvahy určenie eventuálneho plnenia, ktorému na jednej strane nepredchádzalo prihlásenie právneho dôvodu v zmysle § 29 ZKR v spojení s § 32 ods. 15 ZKR, hoci na druhej strane správca absolútnu neplatnosť výslovne čo do popretia pravosti pohľadávky nevyjadril.“ Žalovaná tvrdí, že správna aplikačná prax k tejto otázke by mala byť striktné len a výlučne na báze zodpovednosti, iniciatívy a dispozície žalobcu, vychádzajúcej z totožnosti právneho dôvodu žaloby a prihlásenia. Podľa názoru žalovanej, súdy by nemali prekročiť nielen rozsah žaloby, ale aj prihlásenia, a to nielen čo do právneho dôvodu. Žalovaná považuje konanie súdov za rozporné so ZKR, najmä s jeho vtedy účinným ust. § 32 ods. 15 (teraz § 32 ods. 14 ZoKR). Tvrdí, že súdy by nemali nad rámec prihlášky a žaloby v incidenčnom konaní vôbec ďalej zisťovať pohľadávku z iného, než jedine prihláseného právneho dôvodu. Ponechaním odvolaním napadnutého, ale aj prvoinštančného rozsudku v právoplatnosti a účinnosti, by sa podľa žalovanej mohol do praxe dostať nežiadúci prvok, kedy by incidenčné súdy nad rámec prihlásených právnych dôvodov zisťovali pohľadávky z iných, neprihlásených dôvodov, čo by odporovalo nielen účelu tzv. incidenčných konaní, ale aj samotnému účelu konkurzného konania.

29. Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení žalovaná dovolaciemu súdu navrhla, aby rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16CoKR/7/2017-132 zo dňa 27. 02. 2018, ako aj rozsudok Okresného súdu Trenčín č. k. 36Cbi/68/2014-78 zo dňa 20. 01. 2017 zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si uplatnila náhradu trov dovolacieho konania vo výške 100 %.

30. Žalobca sa k dovolaniu žalovanej nevyjadril.

31. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom, resp. advokátskou kanceláriou (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť. Na odôvodnenie svojho záveru dovolací súd podľa § 451 ods. 3 C. s. p., stručne uvádza nasledovné:

32. Podľa § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Uvedené znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

33. Žalovaná (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľka“) vo svojom dovolaní dôvodí prípustnosťou dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

34. Dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p., možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá

za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

35. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých ust. § 421 ods. 1 C. s. p., pripúšťa dovolanie (uvedené v písm. a/, b/, c/ citovaného ustanovenia), má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“, konkrétne, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 C. s. p., môže byť pritom len otázka právna, nie skutková otázka. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine a pod.), ako aj otázku procesnoprávnu, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení.

36. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. predpokladá, že právnu otázku dovolací súd doposiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita takúto otázku (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí) vyriešil. Zároveň, právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca (kľúčová) pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie a ani akademické otázky, ktoré nemajú súvis s rozhodovaným sporom.

37. V posudzovanom prípade dovolateľka, dôvodiac ustanovením § 32 ods. 15 veta druhá ZKR, účinným v čase podania žaloby, ako aj rozhodnutím NS SR sp. zn. 3Obdo/70/2016, konajúcim súdom vytkla, že postupovali v rozpore s účelom incidenčného konania (konania o určenie popretej pohľadávky), v ktorom sa popretý veriteľ v žalobe môže domáhať najviac toho, čo uviedol v prihláške. Tvrdí, že konajúce súdy v rozpore s uvedeným rozhodli v incidenčnom konaní nad rámec zákonných limitov určených pre tento druh sporu tým, že prisúdili žalobcovi právo z iného právneho dôvodu, než uviedol v prihláške aj v žalobe samej. Argumentuje tvrdením, že žalobca ako spoločnú prílohu pre všetky súhrnne prihlasované pohľadávky uviedol mandátnu zmluvu č. 1107 zo dňa 10. 09. 2011, ktorú aj výslovne označil v závere svojej prihlášky ako rámcovú mandátnu zmluvu a ktorú uviedol ako prílohu svojej žaloby. Zároveň však ako ďalšiu prílohu k prihlásenej pohľadávke č. 8/J-8 vo výške 28.699,56 eur, priložil aj mandátnu zmluvu č. 5051 zo dňa 01. 07. 2005. Žalovaná tvrdí, že súdy v incidenčnom konaní nesprávne vychádzali z predpokladu, že právnym dôvodom popretia je iba jedna mandátna zmluva č. 5051, hoci k popretej pohľadávke boli priložené dve zmluvy. Súdy sa podľa žalovanej sústredili len na jednu z mandátnych zmlúv, a to č. 5051 a určovali pravosť pohľadávky z neprihláseného právneho dôvodu, dokonca ani žalobou neuplatneného. Namietajúc uvedené, žalovaná sformulovala právnu otázku v znení „Či je namieste, aby sa vyriešilo, či incidenčné súdy po povinnej akceptácii absolútnej neplatnosti právneho dôvodu (zmluvy), majú ešte ďalej v konaní zisťovať, či neprichádza do úvahy určenie eventuálneho plnenia, ktorému na jednej strane nepredchádzalo prihlásenie právneho dôvodu v zmysle § 29 ZKR v spojení s § 32 ods. 15 ZKR, hoci na druhej strane správca absolútnu neplatnosť výslovne čo do popretia pravosti pohľadávky nevyjadril.“

38. Takto koncipovaným dovolaním sa však dovolací súd zaoberať nemôže. Dovolaciemu súdu v danom prípade nie je zrejmé, či dovolateľka dovolaním sleduje vyriešenie tej okolnosti, že súdy skúmali mandátnu zmluvu č. 5051, hoci žalobca ako prílohu svojej žaloby a aj súhrnnej prihlášky označil mandátnu zmluvu č. 1107 (ktorej námietke venuje podstatnú časť svojho dovolania), alebo mienila namietnuť tú okolnosť, že hoci odvolací súd, zhodne so súdom prvoinštančným, vyhodnotil mandátnu zmluvu č. 5051 v časti dohodnutej zmluvnej odmeny ako odporujúcej zákonu, za absolútne neplatnú, súčasne však vyslovil, že žalobcovi patrí odmena za právne zastupovanie podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. (ktorým postupom súdy podľa žalovanej prisúdili žalobcovi právo z iného právneho dôvodu, než aký uviedol v prihláške a v žalobe samej). Dovolací súd upozorňuje, že nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach o tom, ktorú otázku mala dovolateľka na mysli a na ktorú okolnosť má svoj dovolací prieskum sústrediť. Dovolateľka v dovolaní vytkla konajúcim súdom na strane jednej, že svoju činnosť zamerali len na jednu mandátnu zmluvu, aj to tú, ktorú žalobca v žalobe, ani v súhrnnej

príhláške neuviedol, na strane druhej namieta, že súdy prekročili svoju právomoc, keď po vyslovení absolútnej neplatnosti mandátnej zmluvy č. 5051 v časti dohodnutej zmluvnej odmeny, žalobcovi priznali nárok na odmenu podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z., ktorý nárok však v žalobe uplatnený nebol. Navyiac, v danom prípade súbeh oboch namietaných okolností nevylučuje ani tú situáciu, že dovolateľka mienila dosiahnuť preskúmanie oboch týchto námietok; domýšľanie v uvedenom smere však nie je úlohou dovolacieho súdu, ani jeho náplňou. Práve naopak, povinnosťou dovolateľa je právnu otázku, zodpovedanie ktorej od dovolacieho súdu očakáva, vymedziť jasne, presne a zrozumiteľne tak, aby v kontexte s celým obsahom dovolania nebolo žiadnych pochybností o tom, aká, resp. ktorá právna otázka má byť predmetom dovolacieho prieskumu.

39. Popri vyššie uvedenom dovolací súd upozorňuje, že vyššie vytýkané okolnosti neboli žalovanou formulované ako odvolacie námietky proti rozsudku súdu prvej inštancie. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/110/2018, publikovaný v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 7/2019 pod č. 73/2019, ktorej (v poradí druhá) právna veta znie: „Dovolateľ môže v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku, úspešne argumentovať iba tými dôvodmi, ktoré už skôr namietať v odvolaní, avšak odvolací súd tieto dôvody meritórne posúdil v jeho neprospech.“

40. Z obsahu odvolania podaného žalovanou proti rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 36Cbi/68/2014-78 zo dňa 20. 01. 2017 (zažurnalizovanom v súdnom spise na č. l. 89 až 91) vyplýva, že žalovaná podala odvolanie proti výrokom I. a III., označeného prvoinštančného rozsudku z dôvodov podľa § 365 písm. f/ a h/ C. s. p. Dôvodila tým, že akceptovať možno len príhlášku podanú na predpísanom tlačíve podľa § 29 ods. 1 písm. a/ ZKR, súčasne musí obsahovať predpísané náležitosti, inak sa na príhlášku neprihliada. Primárnou v odvolaní bola námietka žalovanej, ako sama uviedla, nie námietka týkajúca sa spôsobu účtovania úkonov žalobcom poskytnutej právnej pomoci, ale nesprávny názov uvedený v príhláške pohľadávky, tvrdiac, že ak neobsahuje správny obchodný názov, potom názov veriteľa neobsahuje vôbec. Za rozhodujúci moment, pre ktorý bola nútená žalobcom prihlásené pohľadávky poprieť, označila nesprávne uvedený názov advokáta v príhláške. S predmetnou námietkou sa odvolací súd dostatočne a riadne vysporiadal.

41. Z odôvodnenia rozsudku prvoinštančného súdu ďalej vyplýva, že svoje závery vyvodzoval z mandátnej zmluvy č. 5051 (č. l. 9), predmetom ktorej bola dohoda medzi v zmluve uvedenými účastníkmi o poskytovaní právnych služieb, z ktorých jednotlivé úkony boli vyfakturované faktúrou č. 12049 zo dňa 15. 10. 2012, splatnou dňa 31. 10. 2012 (č. l. 8). Je teda zrejme, že súd prvej inštancie posudzoval mandátnu zmluvu č. 5051, bez jej kontextu s mandátnou zmluvou č. 1107, ktorú okolnosť žalovaná v odvolaní nenamietla, prvýkrát svoju námietku v tomto smere uplatnila až v dovolaní.

42. Dovolací súd sa preto nemôže vecne zaoberať predmetnou námietkou, ktorou sa odvolací súd meritórne nezaoberal. Odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, preskúmaval odvolacie námietky žalobcu i žalovanej a svoje závery vyslovil vo vzťahu k mandátnej zmluve č. 5051; mandátna zmluva č. 1107 nebola predmetom odvolacieho konania, nakoľko žalovaná v odvolacom konaní námietky vo vzťahu k nej nevzniesla žiadne. Rovnako už súd prvej inštancie vyslovil záver o neplatnosti mandátnej zmluvy č. 5051 v čl. III bod 1 písm. b/, v ktorej zmluvné strany dohodli ako zmluvnú odmenu základnú sadzbu tarifnej odmeny, ktorá dohoda je v rozpore s § 2 ods. 2 písm d/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Argumentujúc tým, že v konaní sp. zn. 6C/549/2000 bolo faktúrou č. 12049 preukázané, že žalobca vyúčtované úkony právnej služby vykonal, mal súd za nepochybný nárok žalobcu na odmenu za poskytnuté právne služby, ktorú pre neplatnú dohodu advokáta s klientom o odmene advokáta (v označenej mandátnej zmluve), vyčísľil podľa ustanovení vyhlášky č. 655/2004 Z. z., o tarifnej odmene. Zhrnúc uvedené, napriek tomu, že už súd prvej inštancie na určenie výšky odmeny advokáta použil príslušné ustanovenia označenej vyhlášky (ktorá okolnosť mala podľa žalovanej za následok, že súd konal nad rámec príhlášky a žaloby), žalovaná túto námietku v odvolaní neuplatnila.

43. Keďže úlohou dovolacieho súdu by bolo posúdiť, či odvolací súd argumenty a námietky odvolateľky uvedené v odvolaní riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver, v prípade absencie

prieskumu a záveru odvolacieho súdu k správnosti či nesprávnosti tvrdení, ktoré žalovaná konajúcim súdom vytkla až v dovolaní, predmet prieskumu dovolacieho súdu daný byť nemôže a ani nie je.

44. Vzhľadom na vyššie vyslovené závery vylučujúce uskutočnenie dovolacieho prieskumu dovolací súd konštatuje, že v rozhodovanej veci prípustnosť dovolania podaného podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., daná nie je. Najvyšší súd z uvedeného dôvodu dovolanie žalovanej podľa § 447 písm. c/ C. s. p., odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je procesne prípustné.

45. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.; § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p).

46. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C. s. p. a § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z., o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. 05. 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.